

*Раева Ч.Т., Сагынбаева С.Т.***БИЛИМ БЕРҮҮДӨ GOOGLE КЫЗМАТТАРЫН
ПАЙДАЛАНУУ МҮМКҮНЧҮЛҮКТӨРҮ***Раева Ч.Т., Сагынбаева С.Т.***ВОЗМОЖНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ GOOGLE-СЕРВИСОВ
В ОБРАЗОВАНИИ***Ch.T. Raeva, S.T. Sagynbaeva***OPPORTUNITIES FOR USING GOOGLE SERVICES
IN EDUCATION**

УДК: 517

Бул макалада Google Интернет кызматтарынын билим берүү процессин уюштуруу мүмкүнчүлүктөрү кеңири талданат: визуалдык дидактикалык материалдарды, электрондук окутуу курстарын, портфолио сайттарын, санарип билим берүү ресурстарынын композициясын, текшерүү үчүн тесттерди жана анкета тутумун түзүү сыяктуу. Автоматтык жооп, пикирди уюштуруу куралы болгон Google формаларына өзгөчө көңүл бурулат. Google формалары кандайдыр бир ой пикирлерди анализ жасоодо, билим алуучулардын билимин текшерүүдө колдонуу жолдору, аны түзүү жолдору көрсөтүлгөн. Ошол сыяктуу эле билим берүүдө Google кызматтарынын башка дагы бир нече пайдалуу кызматтары аталып, аларды колдонуу максаты жөнүндө баяндалат. Окутуунун бардык формаларында Google кызматтарын максатка багыттап пайдалануу мүмкүнчүлүктөрү каралган. Ошол мүмкүнчүлүктөрдү педагог өзүнүн иш тажрыйбасында колдонуусу, анын компетенттүүлүгүнүн жогорулашына түрткү берери жана билим берүү эффективдүү болоору баса белгиленет.

Негизги сөздөр: тармактык кызматтар, интернет кызматы, билим берүү, электрондук окутуу, окутуу технологиялары, билим берүү, эффективдүү.

В данной статье подробно анализируются возможности интернет сервисов Google для организации образовательного процесса: создания наглядных дидактических материалов, электронных учебных курсов, сайтов, портфолио, хранилища цифровых образовательных ресурсов, создания контрольных тестов и системы анкетирования. Наибольшее внимание в статье уделяется Google-формам – инструменту для организации автоматизированной обратной связи. Формы Google используются для анализа идей, проверки знаний учащихся и их создания. Точно так же упоминаются несколько других полезных сервисов Google в образовании и описывается цель их использования. Все формы обучения предоставляют возможности для целевого использования сервисов Google. Подчеркивается, что учитель должен использовать эти возможности в своей практике, повышать свою компетентность и повышать эффективность обучения.

Ключевые слова: сетевые сервисы, интернет-сервис, образование, электронное обучение, технологии обучения, образование, эффективность.

This article explores in detail the capabilities of Google's Internet services for the organization of the educational process: the creation of visual didactic materials, e-learning courses, portfolio sites, the storage of digital educational resources, the creation of control tests and the questionnaire system. The most attention in the article is paid to Google-forms – an instrument for organizing automated feedback. Google forms are used to analyze ideas, test student knowledge, and create it. In the same way, several other useful Google services in education are mentioned and the purpose of their use is described. All forms of training provide opportunities for targeted use of Google services. It is emphasized that the teacher should use these opportunities in his practice, increase his competence and increase the effectiveness of training.

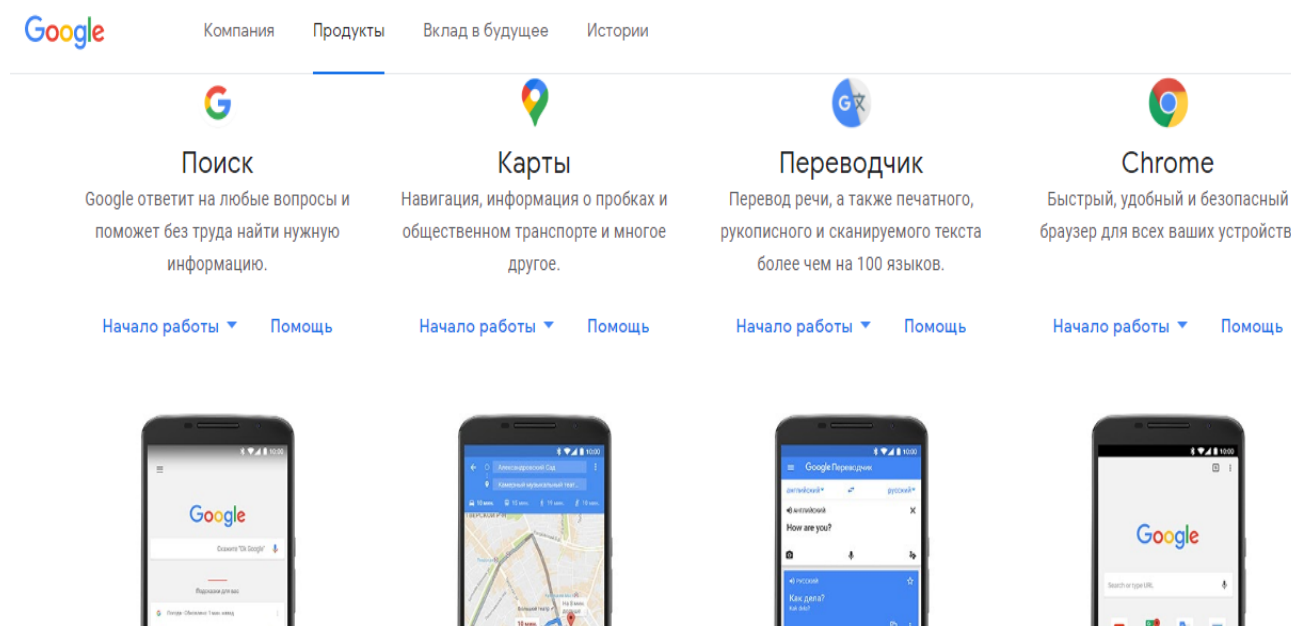
Key words: network services, Internet service, education, e-learning, learning technologies, education, efficiency.

Билим берүү-жашоо ишмердүүлүгүндөгү мобилдүү, динамикалуу жана креативдүү чөйрө, себеби улам жаны муун менен иш алып барат. Ар бир педагог, таанымал жана ийгиликтүү болуусу үчүн, заманбап ыкмалар менен иштеп, актуалдуу болуусу шарт.

Ал эми азыркы педагог, карантин учурундагы талапка жооп берүү үчүн маалыматтык жана коммуникациялык компетенциялары жогорку деңгээлде калыптанган болуусу зарыл. Бул жаңыланууларга байланыштуу, педагогдордун суроолору келип чыгат: студенттердин жаңы мууну жана алардын ата-энелери менен өз ара аракеттенүү үчүн эмнелерди колдонуу керек? Заманбап мугалим портфолио, студенттер, ата-энелер жана кесиптештеринин пикирлери үчүн веб-сайттарды түзүү талабы келип чыгат. Көбүнчө ар кандай сурамжылоолорду, текшерүүлөрдү өткөрүүлөрү керек, бул студенттерден гана эмес, билим берүү процессинин башка субъекттеринен - ата-энелерден,

жумуш берүүчүлөрдөн, мугалимдерден дагы. Сурамжылоонун бардык катышуучуларын бириктирүү ар дайым эле мүмкүн эмес, респонденттердин көп болгону менен, маалыматтарды иштеп чыгуу кыйынга турат. Ошондуктан, биздин оюбузча, сурамжылоолор

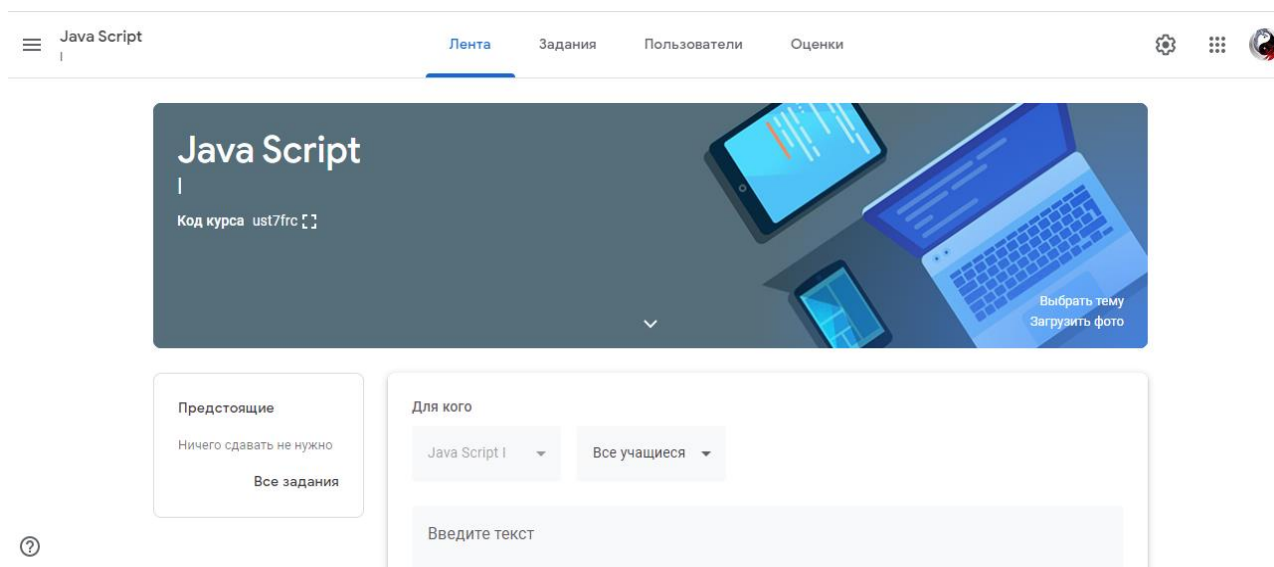
автоматташтырылышы абзел. Бир жагынан, бул көбүрөөк катышуучуларды тартат, ал эми экинчи жагынан, натыйжаларды иштеп чыгууну кыйла тездетет. Педагогдун маалыматтык жана коммуникациялык компетенцияларын жогорулатуучу актуалдуу ресурс болуп веб-сервистер эсептелет.

1-сүрөт. Googleдун программалык продуктары.

Google кызматтары – каалаган Google каттоо эсебинин ээси колдоно алган бирдиктүү экосистема. Демек, аккаунттуун ээси каалаган файлга, ошондой эле программалык камсыздоонун өнүмдөрүнө кире алат. Ошентип, Google кызматтары онлайн режиминде кызыкдар адамдардын чоң тобунун ишин уюштурууга жардам берет, башкача айтканда билим берүү мекемесинин сыртында жаңы билим берүү чөйрөсү түзүлгөн болот. Бул чөйрө окуучулардын таанып-билүү ишмердүүлүгүн активдештирүүгө жана алардын чыгармачыл, аналитикалык жөндөмдөрүн өнүктүрүүгө өбөлгө түзөт. Google кызматтары бир каттоо эсеби менен байланышкан өзүнчө веб-тиркемелержана колдонуучуга Интернет туташуусу жана браузер иштеши

керек болгон бардык маалыматтардын сактагычы түрүндө берилет. Экосистеманын жардамы менен дүйнөнүн каалаган жеринде маалыматты колдонсоңуз болот жана бир компьютерге байланбайсыз. Экосистема биологиядан келип чыккан, бирок информатика өзүнүн экосистемасына ээ. Экосистема, платформага карабастан, продукциялар менен иштөөнүн максималдуу мүмкүнчүлүктөрүн алуу үчүн өнүмдөрдү (тиркемелерди / шаймандарды) бирдиктүү тутумга айкалыштырууну билдирет. Маалыматты сактоо, алмашуу, байланыш, сурамжылоо, материалдарды биргелешип пландаштыруу, жумуш жана жарыялоону уюштурууга мүмкүндүк берген Google Интернет кызматтары жөнүндө кененирээк токтололу.

2-сүрөт. Google Classroom программасынын терезеси.

Google Classroom платформасы атайын окуу процессин уюштурууга багытталган.

Платформа төмөндөгүдөй мүмкүнчүлүктөрдү сунуштайт:

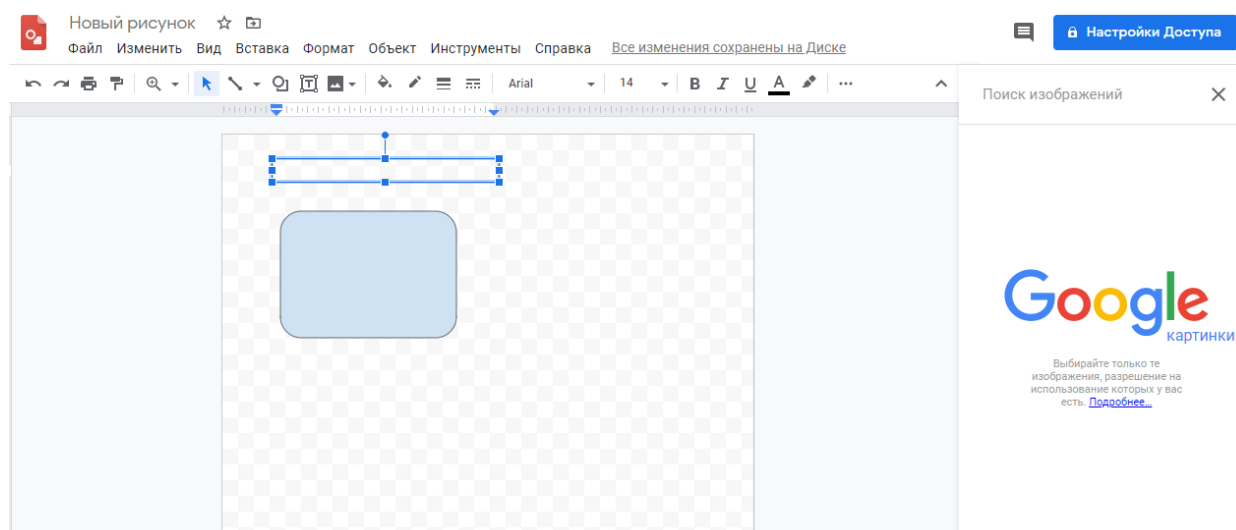
- Жаны класс/курс түзүү;
- Окуучу, студенттерди курска жазуу;
- Окуучу, студенттерге окуу материалдары менен бөлүшүү;
- Тапшырмалардын ар кандай түрлөрүн сунуштоо;
- Окуучу, студенттердин аткарган тапшырмаларын автоматтык түрдө баалоо;
- Группанын бири-бири менен баарлашууну уюштуруу.

GoogleClassroom платформасы окутууну жемиштүү кылып, тапшырмалардын бир нече түрүн сунуштоого жана аларды объективдүү баалоого шарт

түзөт. Себеби аткарылган тапшырмаларды баалоону программа өзү жүргүзүп, денгээлдеп баалоо мүмкүнчүлүгүн берет. Мугалим тапшырмаларды түзүүдө даяр материалдарын колдонууга болот: компьютерден жүктөөгө, Google Дисктен, Youtubдан видеонун жана каалаган сайттан материалдын сылкасын берип. Окуу процесстин бардык катышуучуларынын биргелешип иштөөсүн жана натыйжалуу өз ара аракеттенүүсүн уюштурат.

Платформа 3 бөлүктөн турат:

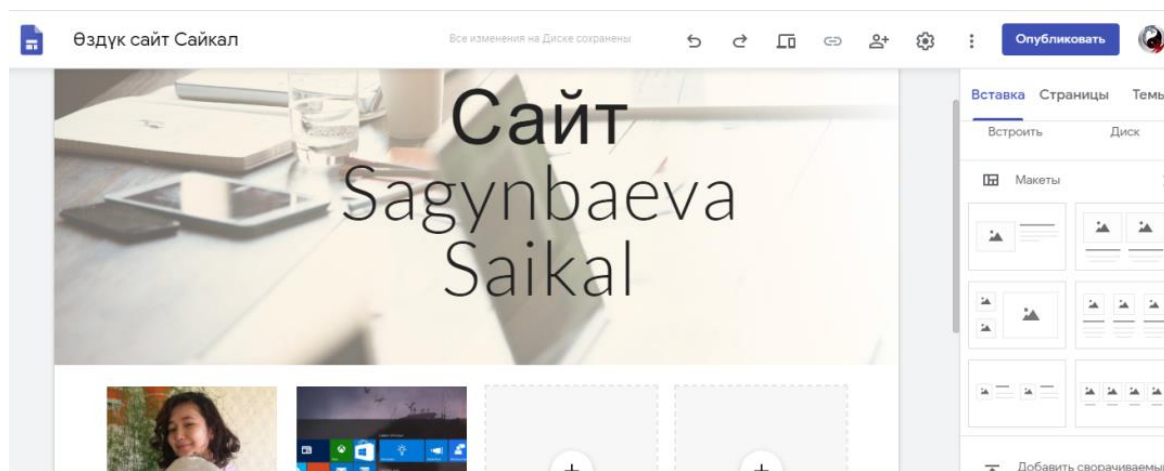
- Лента – курс боюнча актуалдуу маалымат көрсөтүлөт: окуу материалдары, жарнамалар, колдонуучулардын комментарийлери көрүнүп турат.
- Тапшырмалар (Задания) – курска окутуу материалдарды кошуп, тапшырмаларды темалар боюнча ырааттуулукта бөлүштүрөт.
- Колдонуучулар (Пользователи) – курска катышуучулардын тизмеси.

3-сүрөт. «Google Рисунки» программасынын терезеси.

Google рисунки (2-сүрөт) - Бул редактор сизге браузерден чыкпай эле блок-схема түзүүгө, диаграмма түзүүгө же жүктөлгөн сүрөт боюнча белгилерди жазууга жардам берет. GoogleDrawings Google документтер топтомуна бириктирилген жана Google

Барактары жана GoogleDrive сыяктуу Google кызматтары менен иштешет. Андыктан, "Сүрөттөрдөн" сиз таблицаларыңыздагы маалыматтардын негизинде диаграмма түзүп, аларды Google булутунда сактай аласыз.

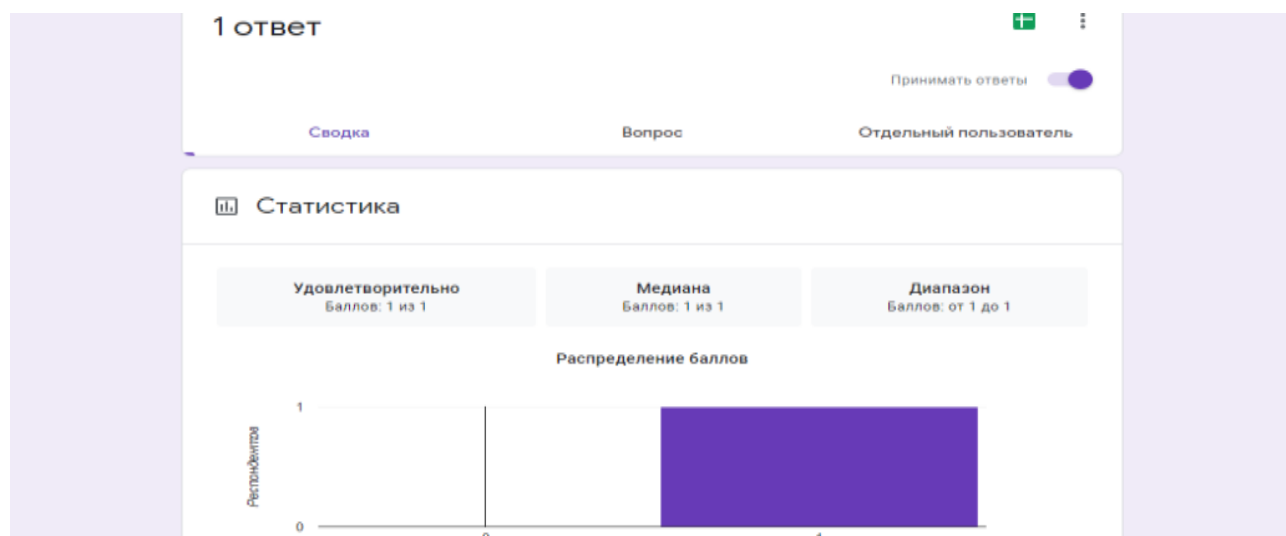
4-сүрөт. «Google Сайт» программасынын терезеси

Өз веб-сайтыңызга ээ болуу мугалим үчүн чоң мүмкүнчүлүктөрдү ачат. Мисалда (4-сүрөт), сиз информатика предмети боюнча окуу бөлүмүнүн долбоорун таба аласыз, анда сабактар үчүн бардык материалдарды (тест материалдары, билимди текшерүү боюнча оюндар, сабактар боюнча маалыматтык материалдар, лабораториялык жумуштар ж.б.) камтый аласыз. Google Сайты - бул жөнөкөй сайт куруучу, ал

колдонуучунун алдыңкы техникалык билимин талап деле кылбайт. Анын жардамы менен сиз шаблондуу веб-баракчалардын топтомун тез түзүп, жайгаштыра жана жарыялай аласыз. Долбоорлорунуз жана окуяларыңыз үчүн каалаган экранда сонун көрүнгөн кооз жана сапаттуу сайттарды түзүңүз: компьютерден смартфонго чейин. Сизге бир программанын кодун жазуунун кажети жок.

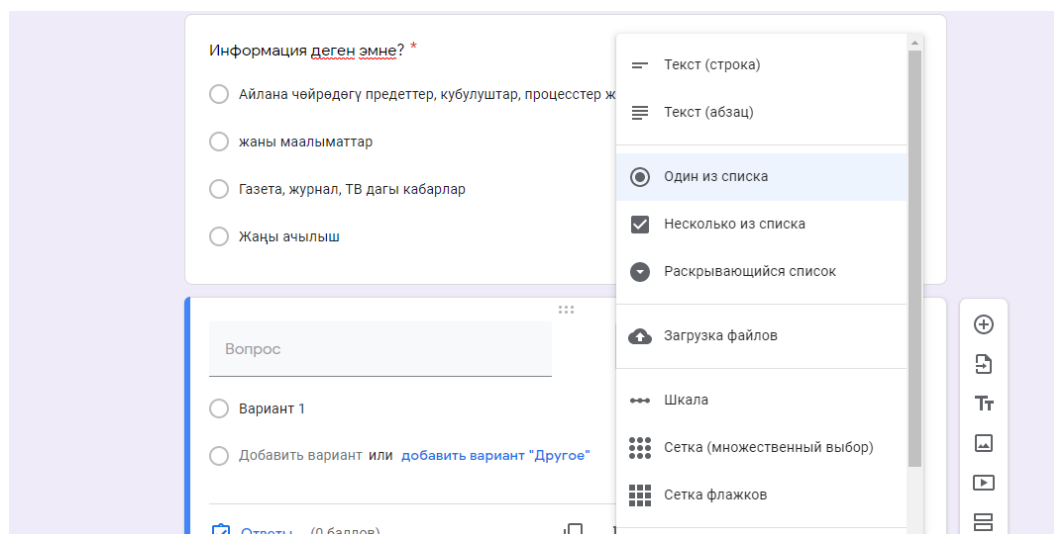
5-сүрөт. «Google Формалары» Программасынын терезеси.

Google формалары жооп-пикир куралы. Форманы колдонуп, сиз ар кандай сурамжылоолорду, викториналарды өткөрүп, анкеталарды түзүп, тесттерди өткөрө аласыз (5-сүрөт). Колдонуучу керектүү талаалар менен анкета түзүп, ага катышуучуларга шилтеме жөнөтүп, алынган жооптордун негизинде статистикага жете алат. Формалар сиздин каалоонузга ылайыкташтырылып, сүрөттөр жана видеолор менен толукталат.

6-сүрөт. Жоопторду Google Формаларында көрсөтүү

Форманы түзүүдө автоматтык түрдө Google таблицасы түзүлөт (5-сүрөт), андагы форманы толтуруунун натыйжалары автоматтык түрдө чогултулат. Таблицада чогултулган маалыматтарды сактоо жана иштетүү үчүн ыңгайлуу мүмкүнчүлүктөр бар.

7-сүрөт. «Google Формада» жаңы суроолорду түзүү.

Google Forms сизге төмөнкү суроолор түрлөрүн түзүүгө мүмкүнчүлүк берет.

1. Кыска текст (респонденттен кыска жооп киргизүү суралат).
2. Узун текст (респондент толукжооп берет).
3. Көпчүлүктүн бири (респондент бир нече жооптун бирин тандашы керек).
4. Көпчүлүктүн бир нечеси (респондент бир нече жоопту тандай алат).
5. Ачылуучу тизме (респондент ачылуучу тизме-менюдан бир варианты тандайт).
6. Масштаб (респондент санариптик шкала менен баа бериши керек, мисалы, 0дөн 10го чейин).
7. Топ (респондент мамыча жана катардан турган тордон белгилүү бир пункттарды тандап алат).

Мындан тышкары, Google Alerts бул жаңы билдирүүлөр үчүн эскертүүлөрдү түзүүгө мүмкүнчүлүк берген кызмат. Google Maps - география мугалимдерине Жер планетасын, Марс ж.б. изилдөө үчүн сунуш кылабыз. Google Body - бул кызмат аркылуу адам денесинин түзүлүшүн визуализациялоо. Google Drive - булуттагы файлдардын камдык көчүрмөсүн сактап, мобилдик түзмөктөрдөн жана компютериңизден кирүүгө жардам берет. Видеолоруңуз, сүрөттөрүңүз

жана документтериңиз коопсуз жана үнөмдүү болот, жана сиздин уруксатыңыз менен башка колдонуучулар аларды көрүп, түзөтүп же жорум калтыра алышат.

Ошентип, Google кызматтарын колдонуп, кандайдыр бир билим берүү өнүмдөрүн иштеп чыгуу мүмкүн экендигин көрсөттүк, ал мугалимдер менен студенттерге алардын ишин гана эмес, көп адамдардын чөйрөсүн дагы уюштурууга жана биргелешип катышууга жардам берет. Кандай гана ыкмаларды, каражаттарды колдонбойлу, берген билимибиз эффективдүү болуп, угуучулардын компитенттүү болушуна түрткү болуусун гана каалайбыз.

Адабияттар:

1. GoogleПродуктары [Электрондук ресурс]. URL: <https://www.google.com/about/products/> (08/20/2017)
2. Сидорова Е.В. Биз Google кызматтарын колдонобуз: мугалимдин электрондук кеңсеси / Е.В. Сидорова ж.б. - Санкт-Петербург: 2013. - 288 б.
3. Якуба Сергей. Google Билим берүү кызматтары. 1-бөлүк / Якуба Сергей ж.б. - М.: Publishing Solutions 2017.
4. Шмотьев А.Ю. Электронный научный журнал «Наука и перспективы», №3. - 2017.